

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A temesvári választás lefolyása és eredménye

Elkeseredett küzdelem után a polgári blokk 3596 szavazatot, az ellenzék 9497 szavazatot kapott — A választás zavaró incidens nélkül ment végbe — Éjfél után hirdették ki az eredményt a Vörösmarty-utcai iskolában

Törvényellenes jelölések miatt megtámadják a választást?

Temesvár, február 20.

incidens nem történt.

harminc százaléka

A hűvös éjszakát hideg téli hajnal váltotta fel és Temesvár felvirradt február tizenkilencedikére, amikor ennek a városnak polgárai hivatottak voltak saját sorsuk felől dönteni. A hajnali szürkületből még alig bukkant elő az élet, amikor az egyes választási körzetek elnökei megjelentek a választási helyiségekben és megalakították a választási irodát. A bizalmi férfiak már jóval nyolc óra előtt várták az elnököket, nehogy tévedésből is elmaradjanak ettől a fontos aktustól. Mindenütt pár percet vett igénybe ez az aktus és a tizenhárom körzet elnökei az iroda megalakítása után körülbelül nyolc óra és tiz-nöt percekor

megkezdették a szavazást.

A választási elnökök a következők voltak: Első körzet: Farchescu József dr., második körzet: Neagu György, harmadik körzet: Ocnariu János dr., negyedik körzet: Isac István dr., ötödik körzet: Hermann János dr., hatodik körzet: Jonescu György dr., hetedik körzet: Athanasiu Miklós, nyolcadik körzet: Fehér Kristóf dr., kilencedik körzet: Agraru György, tízedik körzet: Feiler Miklós, tizenegedik körzet: Fischer János, tizenkettedik körzet: Mirica Vazul, végül a tizenharmadik körzet elnöke Miclea György dr.

A városban kihalt minden forgalom, csak az ide-oda

száguldó autók

tömege árulta el, hogy ma Temesvárott nagyon fontos esemény megy végbe. Az egész választás azt a benyomást keltette, mintha nem is községi, hanem országos választásról lenne szó. Az utcán csoportokba verődve ad hoc politikusok tárgyalták meg az eseményeket. Minden izzik és forr és mindenki bölcsekedve a maga érveivel igyekezik megállapítani a választás kimenetelét. A rend feltétlenül jó kezekben volt letéve. A rendőri kezeink a kirendelt katonasággal és csendőrséggel karöltve tökéletes rendet tartanak fenn és a délelőtt folyamán

Legélénkebb a hangulat a Gyárvárosban, ahol az egyesült demokratikus blokk kortesei hatalmas agitációt fejtenek ki. Mindegyiknek a mellén ott díszeleg a hatalmas pont és folyik a kapuk előtt az agitáció, a rábeszélés. Többnyire munkások állottak délelőtt a szavazó urnák elé. Az autók, kocsik ide-oda száguldanak és hozzák a szavazó polgárokat, akik várták ezt az alkalmat, hogy a jármű értük jöjjön. A Gyárvárosban mind a négy helyen, a Magyar-, Bárány-, Fürdő- és Iskola-utcai szavazóhelyiség előtt ugyanaz a kép tárul az ember szeme elé. Hatalmas embertömeg áll és várja a bejelentést, mert a szavazás

nagyon lassan megy.

A Gyárvárosban tízes turnusokként engedték a szavazókat az urnák elé. Benn a kép és a hangulat forró és meleg. A bizalmi férfiak mindenik szavazóban az ő pártjukhoz tartozót vélnek felfedezni.

Mindenütt ugyanaz a kép. Temesvár választási keresztmetszete a tegnapi napon a következő volt: Választási helyiségek előtt nagy embercsoportok, részint olyanok, kik már leszavaztak, és ott folytatták tovább a szónoklatot pártjuk nevében, részint olyanok, akik türelmesen várták, hogy reájuk kerüljön a sor. A legesendesebben és minden

izgalomtól menten

ment a választás az Erzsébetvárosban és a Mehalában. A Józsefvárosban már több hangulat és izgalom uralkodott, két tábor farkasszemet nézett egymással, hiszen mindkét listán tekintélyes józsefvárosi polgárok foglaltak helyet, akik a maguk szűkebb anhangját dobták csatasorba. Kortésautók száguldanak el egymás mellett, a hangulat itt már idegesebb valamivel, az emberek kiélik magukat a választás izalmaiban. A jószok és mindentudók már az eddigi eredményt is igyekeznek megállapítani.

Déli tizenegy órakor a választói összességének alig

szavazott még le. A szavazatok szerint a polgári elem a délelőtti órákban az Erzsébetvárost kivéve nem szavazott le, mert a munkásság nagy tömegekben igyekezett eleget tenni választói kötelezettségének. Pontban tizenkét órakor az elnökök felfüggesztették a szavazást és a törvény szerint elrendelték a két óras pihenőt. Ekkor már bizonyos volt, hogy a választást nem lehet délután ötkor lezárni és meg kell hosszabbítani. Ekkor a leadott

szavazatok állása

a következő volt: A Gyárvárosban leadtak ezerhatszázötven, a Belvárosban négyszáznyolcvan, a Józsefvárosban kilencszáznegyvenhárom, az Erzsébetvárosban ezernyolcvan és a Mehalában négyszázhusz szavazatot, összesen 4573 szavazatot.

A déli szünetidő alatt mindkét párt kettőzötten feküdt bele a kortesmunkába. És ebben az időben megtörtént az első jegyzőkönyvezés is. A polgári blokk bizalmi emberei kifogást emeltek a Magyar-utcai iskolánál a választási rend ellen. Ujabbán megérkezett a hivatalos rendelet, amely

eltiltotta a bizalmiakat

attól, hogy bármilyen jelvényt viseljenek. A hangulat csak a szünetidő alatt kezdett igazi választási hangulattá kiforrni, amikor a mindkét párt megtette az előkészületeket a délutáni döntő csatára. Ugyancsak a déli órákban Marta Sándor dr. táblai főelnök és Radi Timót dr. választási főelnök végig vizsgálták az összes választási helyiségeket, hogy személyesen nyertek meggyőződést a választás menetéről.

Kik voltak az

elsők a szavazásnál?

Ez a kérdés valahogyan történelmi, jobban mondva városhistoriai momentum, hogy az utókor számára meg kell őrizni azok nevét, akik a községi választásokon elsőnek szavaztak le az egyes körzetekben. Mert van valami büszkeség abban, hogy amikor mások

késő estig sorfalat állottak, ők már régen tul voltak a szavazás nehézségein, sőt nevük a szavazók listáján első helyen szerepel. És tegnap valójában nehéz volt az első között az urnák elé jutni.

A belvárosi szavazóhelyiségben Neagu Oktavian orvos járult reggel elsőnek az urna elé, őt követték Buró Péter dr. és Poór Dezső dr. orvosok, a józsefvárosi Bem-utcai szavazatszedő küldöttség első szavazója Buibas János, a Timisiana igazgatója volt, a Fröbl-utcában Roth Jenő adta le az első szavazatot, az Eötvös-utcában pedig Grieshaber Manó jelentkezett először szavazásra. Az Erzsébetvárosban a Telekház-téri bizottságnál Wátz Károly jelentkezett elsőnek szavazásra, míg a Vörösmarty-utcában Brebera Vencel dr. ügyvéd dicsekedhetett az elsőszéggel. A siketnémaintézeti választási helyiségben Coste Gyula dr. volt prefektus volt az első szavazó. A Gyárvárosban nagyon

élénk a hangulat

és itt szinte versengés folyt az elsőségért. A Magyar-utcai bizottságnál az első szavazatot Oprea János prefektus adta le. A Bárány-utcai szavazóhelyiségben elsőnek Georgevici Lucian dr. főpolgármester jelentkezett szavazásra. Itt szavazott a második csoportban Cosma Aurél dr. volt miniszter is. Az Iskola-utcában Veterány Viktor dr. ügyvéd, a Fürdő-utcai szavazóhelyiségben pedig Mohora telekkönyvvezető szavazólapja jutott elsőnek az urnába. A Mehalában Arnold Gáspár járult először az urnák elé, míg a Rónácban Weisz József jutott először a bizottság elé.

Délután kettőkor a választási elnökök ismét megnyitották a szavazást. A választási kép sokkalta élénkebb volt, mint délelőtt, mert mindazok, akik eddig nem mentek el szavazni, tömegesen jelentkeztek. Az emberek türelmesen vártak. A legnagyobb tolongás a gyárvárosi négy szavazókörtzetnél volt, ahol állandóan százan vártak arra, hogy az urnák elé kerülhessenek.

Megérkeztek A. Gagniere & Co. Ltd. London

világhírű férfiszövetkülönlegességei

NIKOLITS & SCHUTZ

egyedárusítónál, Timisoara, Takarék-pénztár-utca, Agrár-palota. Telef. 18-42

A választásoknak velejárója volt a törvényben biztosított tiltakozás, amit mindkét párt alaposan kihasználta és a gyakori jegyzőkönyvezések bizony sok időt vettek el és megszakították a választások amugy is lassu menetét. A Józsefvárosban mind a három körzetnél hasonló volt a helyzet. Az Erzsébetvárosban a délután folyamán már sokkal gyorsabban ment a szavazás, mert itt huszas turnusokban bocsátották be a választókat.

Temesvár közel tizenhatezer szavazója közül délután hatig alig

ötven százalék

szavazott le. Ekkor az egyes kerületekben leadott szavazatok számaránya a következő volt: Belváros 1002, Gyárvaros 3582, Erzsébetváros 2604, Józsefváros 2192, Mehala 1450 és Rónác 734.

A választás mozgalmas óráit megelőzően a Bem-utcai szavazóhelyiségben a bizottság előtt Halarevici Aurél tanár óvást adott be az ellenzéki lista ellen, amelyet a választási elnök tudomásul vett. Hasonlóképpen óvást emelt Oberländer Ferenc is az ellenzéki lista ellen az Eötvös-utcai választási helyiségben és a bejelentést jegyzőkönyvbe foglalták. Az ellenzéki lista ellen a többi választási körzetben is

óvást emeltek

azzal, hogy az indokolást majd írásban a törvényszéknél fogják benyújtani. Hír szerint az ellenzéki lista megtámadását arra alapítják, hogy a jelöltek között olyan is szerepel, aki ellen a törvényben felsorolt okok forognak fenn. A lista megtámadói azt remélik, hogy ennek folytán az eredménytől függetlenül az egész jelölést meg fogják semmisíteni. Hasonló óvást emeltek az ellenzék bizalmi férfiai valamennyi választási körzetben a polgári blokk listája ellen azért, mert szerintük több jelöltetés törvénytelen, miután az illetők úgy egymással, mint a várossal szerződéses viszonyban vannak.

A választás lezárása után valamennyi körzetben kezdetét vette a szavazatok összeszámlálása és csoportosítása, ami tetemes időt vett igénybe. Elsőnek a Belvárosban készült el

a skrutinium,

ahol már nyolc óra után ismeretes volt az eredmény. E szerint szavazták: a polgári blokkra 476-an, az ellenzéki listára 518-an, érvénytelen szavazat volt 39. A Rónácban a leadott szavazatok következőképpen oszoltak meg: polgári blokk 110, ellenzék 624, érvénytelen szavazat 13. Az erzsébetvárosi Telekház-téri szavazóhelyiségben negyediknapkor hirdették ki az eredményt, amely a következő: polgári blokk 217, ellenzék 645 szavazat, megsemmisítve 10 szavazólap.

Féltizenegy után jelentették, hogy az erzsébetvárosi siketnéma intézeti szavazóhelyiségben a polgári blokkra 379, az ellenzékre pedig 532 szavazatot adtak le. Ezt követte az erzsébetvárosi Vörösmarty-utcai szavazóhelyiség eredménye, ahol a polgári blokk 257, az ellenzék 633 szavazathoz jutott. Tizenegy órakor vált ismeretessé Mehala választóinak szavazataránya, amely szerint a polgári blokkra 161, az ellenzékre 1030-an szavaztak. A Józsefvárosból a Bem utcai helyiség skrutiniuma a polgári blokknak 420, az ellenzéknek 520 szavazatot eredményezett. A Gyárvarosból kevésse

éjfél előtt

a Bány-utcai szavazóhelyiség eredménye vált ismeretessé és szerint a polgári blokk 382, az ellenzék pedig 585 szavazatot kapott. A józsefvárosi Eötvös-utcai szavazóhelyiségben a polgári blokkra 249-en, az ellenzékre 801-en szavaztak. A gyárvarosi Magyar-

utcai szavazóhelyiségben a polgári blokkra 212, az ellenzékre 937 szavazatot, a gyárvarosi Iskola-utcában pedig a polgári blokk listája 166, az ellenzék pedig 913 szavazatot kapott. A gyárvarosi Fürdő utcában lévő szavazóhelyiségben a polgári blokk 319, az ellenzék pedig 826 szavazathoz jutott. Utolsóan a józsefvárosi Fröbl-utcai szavazóhelyiség eredményét hirdették ki. E szerint ott a polgári blokk 248, az ellenzék pedig 933 szavazatot kapott.

Éjfél után három órakor hirdette ki kevészámu közönség előtt a Vörösmarty-utcai szavazóhelyiségben F e h é r Kristóf dr. az összesített választási eredményt. E szerint a 13 körzetben volt szavazásra jogosított 15.765, ebből leszavaztak 13.416-an. A polgári blokk listájára jutott 3596 szavazat, az ellenzék listájára pedig 9497 szavazatot esett. Érvénytelen 258 szavazat volt. Ezek szerint az egyesült ellenzékre 72.53 százaléka, a polgári blokkra pedig 27.47 százaléka jutott a leadott szavazatoknak. A választás eredményeképpen Fehér Kristóf Temesvár város tanácsa rendes tagjainak a következőket jelentette ki megválasztottaknak:

Domasneanu György, Muth Gáspár dr., Müller Kálmán, Mayer József, Hajdu Frigyes dr., Novac Traian, Cioban Pompil dr., Siebold Fülöp, Reiter József, Gabriel József, Irsay Nándor, Dobosan János dr., Schmitz Ferenc dr., Despot Miklós, Karl Péter, Ungor Károly, Muntean Jenő, Hollinger Péter, Gruia Demeter, Craciun György dr., Reiter Károly, Crismariu Oktavian dr., Saljő Keresztély, Vásárhelyi Imre, Cosma Auréli dr., Veterány Viktor dr., Kun Richard, Stachler Ádám, Klein Jenő, Georgevici Lucian dr. Pótagok lettek: Malaiu Titusz dr., Potenz Jakab, Nix Ferenc, Perianov György, Kern Pál, Kortye Miklós, Nicolaevici Pál dr., Schojbert Péter, Vértes Adolf dr. és Carabas Romulusz.

A választási iratokat, valamint mindkét párt részéről beadott és közel százra tehető felszólamlásokat még a mai nap folyamán a törvényszéki főelnök felterjeszti a belügyministerhez.

Temesmegye területén

116 községben volt tegnap választás. Az eredményekről este kilenc óra után kezdtek a jelentések a megyeháza befutni és majdnem egész éjjel szólt a telefon a megye különböző részeiből. O p r e a János prefektus és P e n t i a titkár vették fel a jelentéseket, amelyeket azonnal összegezték és kimutatásba foglaltak. Az éjjelig beérkezett jelentésekből megállapítható volt, hogy a liberális lista a megye területén nyolcvanöt százalék erejéig győzelmet aratott. A legtöbb helyen simán, könnyen győzött a liberális lista. Z s o m b o l y á n 300 szavazattöbbséggel, N a g y s z e n t m i k l ó s o n ezernél nagyobb szótöbbséggel, B u z i á s o n szintén fölényesen került ki a küzdelemből a liberális lista.

Nagyváradon a liberális-magyar lista győzött. Szebenben ugyancsak a liberális-szász paktumos listát választották meg. Brassóban a nemzeti párt körül csoportosult ellenzéki lajstrom győzelme várható. Lugoson és Oravicán a nemzeti párt listája került ki győztesként. Karánsebesen, Resicán és Orsován a paktumos listát jelentették ki megválasztottaknak.

Német kormányválság fenyegetett

mert a kormány egy javaslatát nem fogadták el

Berlin, február 19.

A Luther-kormányt a parlamentben tegnap váratlan vereség érte. A kormány ugyanis két gazdasági jelentőségű javaslatot terjesztett be és kérte ezek tárgyalására a sürgősség kimondását. A birodalmi gyűlés a kormány javaslatát elutasította. Luther kijelentette, hogy ezt bizalmatlanságnak tekinti és a parlament bizal-

ma nélkül nem áll módjában tovább kormányozni. A mérsékelt elemek kérték, hogy a jelen körülmények között kerülje el a kormányválság felidézését és a két javaslatot terjessze újra a parlament elé és egyben a sürgősség kimondásának kérése mellett vesse föl a bizalmi kérdést. Luther ebbe beleegyezett és így sikerült a német kormányválságot elintézni.

A közigazgatás visszamagyarosítása

— Az Universul ismét tullott a célon —

Temesvár, febr. 20.

A bukaresti Universul hosszú cikkben foglalkozik azzal a ténnyel, hogy egyes városokban a közigazgatási hatóságok elfogadják magyarnyelvű beadványokat. A lap ezt az eljárást a nemzeti méltóság bünös megsértésének mondja. Az egyesítés óta eltelt hét esztendő munkája hiábavaló volt, mert azt most a liberális párt csak azért, hogy a választásokon pillanatnyi sikert biztosítson magának, felbontotta. Összefüggésbe hozza annak a méltányos kérelemnek a teljesítését az állami szuverenitással is és azt írja, hogy

az egyenlő elbánás

elvét nem lehet így alkalmazni. Végül természetesen megtámadja a kisebbségeket és abszurdumnak mondja, hogy azok anyanyelvüket a közigazgatási hatóságok előtt használhassák. Megnyugtadjuk, hogy misem áll talvolabb a kisebbségektől, mint hogy annak az államnak méltóságát megsérték, amelynek ők is egyforma jogu polgárai. Az állam méltósága a nemzet méltósága, a nemzetet pedig az állam minden polgárának összesége alkotja. Aki az állam méltóságát sérti, saját

önérzetét becsmerli.

Ezt pedig nem lehet feltételezni a kisebbségekről sem. Az Universul tévedése onnan ered, hogy Romániának a háború utánig nem voltak számottevő kisebbségei. Mi, akik a külön-

böző nemzetiségek békés együttélésében nőttünk fel, nem tudjuk megérteni a lap felháborodását. Mi még nagyon jól emlékezünk a régi városi törvényhatósági bizottsági ülésekre, ahol bizony — Temesvárott különösen — sokszor több volt a német, mint magyar felszólalás. És felhívhatjuk az Universul figyelmét arra is, hogy törvény volt, amely az egyes községeknek megadta a jogot, hogyha a tagok bizonyos száma kívánta, a jegyzőkönyveket is az illető kisebbség nyelvén kellett vezetni hasábonsan az állam nyelve mellett.

Most csak egyszerű beadványokról van szó, amelyeknél egészen természetes a polgároknak az a kedvezménye, hogy minden egyszerű ügy miatt ne legyenek kénytelenek ügyvédekhez fordulni. Végül

tévesen értelmezi

a törvényt az Universul abban is, hogy a kisebbségeknek a városok életében való közreműködését, mint valami különös jogot tünteti fel. Ez nemcsak jog, hanem egyben kötelesség is. Olyan kötelesség, mint a szavazás vagy akár az adófizetés. Az Universul mindenesetre tullott a célon, amikor végveszélyről ír. Az államot a kisebbségek részéről semmi veszély nem fenyegeti, ellenben az ilyen cikkek alkalmasak arra, hogy a békes együttműködés lehetőségét megzavarják. Legalább azoknál, akik az ilyen cikkeket nem tudják kellő értékükre leszállítani.

Nem türi a magyar szót a lugosi rendőrprefektus a kabaré szinpadán

Temesvár, február 20.

Az utóbbi évek folyamán jött divatba és ma is tombol a kabaréláz és ennek folytán a kisvárosi vendéglősök és kávéások csak úgy tudják fenntartani magukat, ha ilyen kabarétársulatokat szerveznek. A Temesvárhoz közel fekvő városkáknak mind megvan a maguk kabarés kávéházuk, ahol elég olcsón jutnak szórakozáshoz. A legtermészetesebb dolog, hogy a kabaré műsorán

mind a három nyelv,

a román, magyar és német, vegyesen szerepel, mint amilyen vegyes a mi kisvárosainknak a társadalma. Ezt a tételt azonban ugylátszik nem akarta tudomásul venni Popovici dr. lugosi rendőrprefektus.

A lugosi Variete mozi kabaréban kilenc szerződötött tag szerepel. A tagok között van Várad Aladár, valamint neje M e z e y Nelli, akik a romániai magyarnyelvű kabaréműsorok általános ismert tagjai. A Variete műsorán mind a három nyelv szerepelt és a tizenhárom szám közül kilenc tiszta román volt, míg Várad,

ugyszintén felesége is, a románon kívül egy egy magyar és német kupléval kedveskedett a közönségnek. A csütörtök esti műsort végignézte, jobban mondva végighallgatta P o p o v i c i dr. lugosi rendőrprefektus is, aki mindezeidig koncilians magatartása miatt általános közbecsülésnek örvendett. De most mintha egyszerre megváltozott volna. Az előadás után kifakadt, hogy aki itt magyarul akar beszélni, az

menjen Magyarországra

és ne lépjen fel Lugoson, mert ő itt a kabaré szinpadán nem türi magyar dolgokat. Másnapra beidézte magához Várad Aladárt. Várad feleségével együtt másnap délelőtt az utasításhoz hiven jelentkezett Popovici dr. rendőrprefektusnál, aki rövidesen kijelentette nekik, hogy csomagoljanak, mert többé nem engedi őket fellépni, még ha a magyar énektől el is állnának és azonnal hagyják el Lugos területét. Váradiek, akiket ekzisztenciájukban támadott meg ez a rendelet, kénytelen-kelletlen engedelmeskedtek a rendelkezésnek, ott hagyták szerződésüket és visszajöttek Temesvárra.

Vadász-, sport- és turista lodenkalapok

speciális lodenből, tiszta kézimunka, Walter Ferdinánd gyártmány. Minden kalapban a védjegy, cég és bélyegző. Egyedárusítás Temesvár és környéke részére

Weismayr Temesvár

Elsőrangú férfi divatárak különlegességi üzlete. Alapított 1863

Magyar diákok a temesvári műegyetemen

Nem érzelmi momentumok készítetik a kisebbségi diákokat a külföldi egyetemek látogatására. — Kiváló mérnököket képeznek ki Temesvárott. — A magyar hallgatók fegyelmazettek és szorgalmasak. — A román és magyar diákok között legjobb a viszony. — Valcovici Viktor dr. rektor nyilatkozata.

Jövőre felépül a műegyetemi internátus

Temesvár, február 20.

Temesvárnak, ennek a nagy ipari központnak régi vágya volt, hogy falai között műegyetem épüljön. Az erre vonatkozó mozgalom már 1907-ben indult meg, azonban előbb különböző nehézségek, majd később a háboru miatt szenvedett elodázást a terv megvalósítása. A román impérium alatt a város régi óhaja újra föléledt és Vidrighin Sztán akkori polgármester hathatós közreműködése végre odavezetett, hogy a király 1920. őszén legfelsőbb kéziratú elrendelése a temesvári műegyetem felállítását. A főiskola még azon év november 15-én ünnepélyes keretek között

meg is nyílt.

Miután egyéb alkalmas épület nem állott rendelkezésre, a helyvárosi volt polgári iskolában helyezték el. Az első évben a műegyetem rektora Lalescu Traján bukaresti műegyetemi tanár volt, akít a második évben Valcovici Viktor dr. jassyi egyetemi tanár váltott föl, aki azóta is a főiskola élén áll.

A műegyetem többi évfolyamának megnyitásával a hallgatók száma évről-évre szaporodott és így gondoskodni kellett az intézet megfelelő elhelyezéséről.

A régi helyiségek megtartása mellett 1922-ben kezdték építeni a Püspök-uton a műegyetem két emeletes impozáns palotáját, amelyet Ferdinánd király jelentésében 1923. november 11-én avattak föl. Ebben az épületben tágas előadótermek, laboratóriumok, rajztermek vannak. Idővel még több hasonló pavillon fog épülni. Az eddigi építkezés tíz millió leibe került, a laboratóriumok valóban mintaszerű berendezése hat millió leít emésztett föl.

A temesvári műegyetemen a hallgatók tanulmányaikat

négy esztendő alatt végzik el. Ehhez azonban járul egy előkészítő év. Az előkészítő tanfolyamot csak azok tartoznak elvégezni, akik a felvételi vizsga alkalmával nem tesznek tanúságot megfelelő mértékben arról, hogy az egyetemi tanulmányokban fennakadás nélkül tudnak előrehaladni. A műegyetem első évében a hallgatók száma nyolcvankilenc volt. Jelenleg ez a szám hatszázra rug. Ebből százötvenen vannak az előkészítő tanfolyamon. A többi négyszázötven a négy rendes tanfolyamon oszlik meg és belőlük hetvenen vannak meggyedevések.

Nemzetiségre nézve

A hallgatók nyolcvanhat százaléka román és pedig ugy ókirályságbeli, mint erdélyi és bánági. A többi tizenhárom százalék kisebbségi nemzetek fiaiból kerül ki: magyarok, németek, oroszok és zsidók.

Nagyon érdekelt, hogy mi az oka annak, hogy a kisebbségi tanulók aránylag ilyen csekély mértékben keresik föl a temesvári műegyetemet. Valcovici rektor, igazi európai, aki tanulmányai nagy részét nyugati metropolisekben végezte, ezt a választ adta:

— Erre két okot látok. Az egyik az, hogy a kisebbségi diákok, nevezetesen a magyarok és németek, még mindig szívesen mennek a budapesti és a bécsi egyetemekre. És talán nem is anyira érzelmi indokokból tesszik ezt, mint inkább azért, mert az ottani tanulmányok feltehetőleg könnyebbnek és szorgalmasabbak, mint a románoké. Azért még csábítja őket a budapesti és a bécsi műegyetemek elismertt nevéje, viszont befolyásolja az

az a tévhit,

ami a lakosság egy részében érthetetlen módon van elterjedve, hogy a temesvári műegyetem nem bocsát ki jó képzettségű mérnököket. Erre azonban az az az oka, hogy a vállalatok, gyárak és bányák, melyeknél a nálunk oklevelet nyert mérnökök alkalmazva vannak. Mi ugyanis figyelemmel kísérjük azokat a fiatal mérnököket, akik tőlünk kerülnek ki és munkaadóiknál csak jó munkát látnak. És kivétel nélkül dicsérettel emlékeznek meg volt diákjainkról. Már pedig el lehet hinni, hogy ezt nem pusztán udvariasságból tesszik.

Valcovici rektor felkel, egy szekrényfiókból doszárt huz ki:

— Ime, csupa ilyen

elismerő levél.

Itt van például a petrosényi bányaigazgatóság levele. Az van benne, hogy egy fiatal elektromérnök, aki tőlünk került oda, olyan künönden bevált, hogy egy hónap alkalmazzatás után előléptették és fizetését kétszeresre emelték. Az, aki ezt a fényes bizonyítványt kiállította, magyar igazgató, akiről pedig kiállította, egy regáti fiu.

— A második ok, amiért a nemzetiségi tanulók kisebb százalékban szerepelnek hallgatóink között, az, hogy a felvételtkor a matematikai tudást illetően igen magas igényeink vannak. A regáti liceumokban a tanterv olyan, hogy azok a tanulók, akik mérnöki pályára készülnek,

külön szekcióban

nyernek kiképzést a mennyiségben. Erdélyben és a Bánágban a gimnáziumok tanterve azonban olyan, hogy ebből a nálunk legfontosabb tárgyból csak igen hiányos kiképzést kapnak a tanulók. Azért aztán sokan, magyar és német fiuk, akik talán szívesen iratkoznának be hozzánk, mert hisz olcsóbb is, mintha külföldre mennének, nem tudják a vizsgát megállni. Szeretnék azonban ezen a nehézségen segíteni. Ezért körlevelet intéztem valamennyi erdélyi és bánági gimnázium igazgatóságához és értesítettem őket, hogy a temesvári műegyetemre való felvételhez a matematikai tudományból milyen

előképzettség szükséges.

Kértem őket, hogy ama tanulók részére, akik műegyetemre készülnek, tartsanak külön tanfolyamokat és időnkinti felolvasásokat a matematikából. Remélem, hogy ennek lesz némi eredménye és a jövő és későbbi tanévben több magyar és német hallgatónk lesz. Remélem, hogy nem fordul elő majd, miként tavaly, hogy kétszázharminc jelentkező közül csak kilencvenet tudtunk felvenni s ezek közül is egyik részt csupán az előkészítő tanfolyamra.

Rövid szünet után Valcovici rektor még hozzáfűzi:

— Más okból is szeretném, hogy a magyar és német hallgatók nagyobb számban iratkozzanak a műegyetemre. Szerintem a román hallgatókkal való együttlétek nagyban hozzájárulna az ország különböző népeinek

lelki testvériesüléséhez.

A hallgatók a négy év alatt megismerik egymást, közelebb férköznek egymás lelkéhez, gondolkodásához, megszűnnek a kölcsönös elítélések, melyek önnan származnak, hogy nem ismerik eléggé egymást, megtanulják egymás értékét, kiválóságait megbecsülni. Az ország boldogulása, újjáépítése érdekében szükséges, hogy a különböző itt-lévő népek jobban barátkozzanak össze s erre legalkalmasabb a diáklét. Mielő gyűlöljék egymást a románok, magyarok, németek és a többi nemzetiségek? Hiszen egy országnak a polgá-

rai, akiknek közös érdekeik vannak. Azért szeretném tehát, hogy a magyar és német hallgatók

nagyobb számban jöjjenek

és nem félek attól, hogy emiatt a főiskola elvesztesse román jellegét. Erre garancia a román hallgatók nagy száma és a román előadási nyelv.

— Mi a véleménye rektor urnak, — kockáztattam meg a kérdést — a magyar hallgatókról és azok előmeneteléről?

— Két kiváló tulajdonságuk van: fegyelmazettek és szorgalmasak. Az előadásokat nem mulasztják, jól s igyekezettel tanulnak. Előmenetelük kitünő. A nálunk oklevelet nyert magyar nemzetiségű mérnökökről és használatosságukról a

legjobb információink

vannak. A tanárok is mind jó véleményekkel vannak magyar hallgatóik felől.

A továbbiakban elmondta a felvilágosítást szívesen adó rektor, hogy a műegyetem eddig ötven okleveles mérnököt bocsátott ki. A főiskolának jelenleg két fakultása van: az elektrotechnikai és a kohászati. A tanárok mind magasképzetségiük, a felszerelés pedig példaszzerű. A kohászati szak hallgatói évente egy-két hónapot töltenek Resicán, ahol

gyakorlati kiképzésben

is részesülnek. A kiképzés, miként az eredmények mutatják, ezen a két szakon teljesen egyenértékű bármely jónévű külföldi egyetemével. Idővel a temesvári műegyetem ki fog egészülni építészeti fakultással is. Romániában jelenleg csak a bukaresti műegyetemen képeznek ki építőmérnököket s ott erre a szakra helyezik a fősúlyt.

A műegyetem mellett internátus is létezik, amely jelenleg a volt hadbírósi épületben van elhelyezve. Most kétszázharminchat diák lakik benne, a teljesen szegények

ingyenes ellátást

kapnak. Vannak aztán olyanok, akik havi ötszáz és olyanok, kik havi ezer leit fizetnek. Még ez is olyan kedvezmény, amely a mai drágaság mellett igen sokat ér. A terv azonban az, hogy az aacheni és párisi egyetemi internátusok mintájára Temesvárott is új internátus létesüljön. Az új műegyetem mellett már építik is és a jövő tanévben felavatják. Ebben a diákok lakószobáiban, hálótermekben és ebédlőin kívül lesznek olvasószobák, játékszobák, vívdó és tornatermek, fürdők. Lesz egy nagy díszterem is. Ebben tudományos előadásokat, műkedvelői játékokat, mozit fognak rendezni. Sőt itt lesznek táncos teadélutánok is, amelyekre a város intelligens családjainak lányait

nemzeti különbség nélkül

meghívják. Az ilyen házi mulatságok arra lesznek jók hogy a diákságot a rossz társaságtól vészartartsák.

Amikor az egyetem épületéből távozom, éppen akkor hagyják el azt nagy rajokban a hallgatók. Két hallgató magyarul beszél. Ezekhez csatlakozom. Az egyikőtől megkérdezem, hogy milyen a viszony a román és a magyar diákok között.

— A legjobb, — válaszolja az egyik, — jó pajtásai vagyunk egymásnak. Nem nézünk nemzetiségi különbséget és a barátokozás olyan, hogy a román diákok nem nézik, hogy

románul vagy magyarul

beszéljenek-e társaikkal, hanem úgy szólnak egymáshoz, ahogy jön. En például magam román vagyok, — tette hozzá mosolygva, — tudok magyarul, mert a Bánágban születtem. De a regátiak is szeretik a magyar fiukat és megbecsülik bennük különösen azt, hogy jó kollégák.

Kabán Endre.

Meggyilkolta gyermekét és utána önmagát lötte föbe.

Kapos, február 19.

Megdöböntő tragédia játszódott le a szomszédos Csap községben. Csipkés Rózsi cseléd lány, amikor két éves Piroska nevű lányával egyedül maradt otthon, egy Frommerpistollyal először gyermekét, majd önmagát lötte agyon.

A leány öngyilkosságát minden valószínűség szerint családi okok miatt követte el. Körülbelül két héttel ezelőtt levelet kapott édesapjától, aki törvénytelen gyermeke miatt súlyos szemrehányásokkal illette. Azóta a leány láthatólag levert volt, bár öngyilkossági szándékáról senkinek sem tett említést. Levelet nem hagyott maga után és az öngyilkosság körülményeiről egyéb részleteket nem tudni. A hullákat felboncolták.

Szerelmi légyott

a padlás tetején.

Beregszász, febr. 19.

Egy Amerikából nemrégiben hazatért vidéki ember a múlt héten Beregszászon betért az egyik italmérésbe és ottan ismeretséget kötött egy sánta és kacskas nővel. Az ismeretségnek folytatása az lett, hogy a nő elvitte a szerelmes amerikanust a beregszászi Dunabank melletti házban levő istálló tetejére, ahol ugy látszik, előre megbeszélte a terv szerint már várta őket Pánovits Mihály beregszászi kocsis. Az amerikanust, alig hogy felért a padlásra, a kacskas nő és a kocsis megtámadták, elszedték tőle 450 koronáját és egy tizenhatezer koronáról szóló betéti könyvét. Az amerikanus feljelentésére a rendőrségnek sikerült a kocsist elfogni, a nő azonban elillant. A rendőrség erőyes nyomozást indított a sánta nő kézrekerítésére.

Egy szerelmes lány

öngyilkos akart lenni, mert elhagyta a vőlegénye.

Kassa, febr. 19.

A halálba akart menekülni tegnap délután egy kassai leány. Elindult a halál felé, szétárt karokkal, szerelmes szívvvel, hogy itthagya a közeledő tavaszt, ifjuságot, életet, mindent.

Bachtrock Róza jegyben járt Riesz Ernő kassai kereskedővel, aki azonban csak ugy volt hajlandó a lányt elvenni, ha az áttér a zsidó vallásra. A lány ebbe is beleegyezett ugy, hogy már csak az esküvő kitűzése volt hátra. Most váratlanul levelet kapott vőlegényétől, melyben az bejelenti, hogy az eljegyzést felbontja. Erre az elhagyott menyasszony először a vonat elé akarta vetni magát, de az utolsó pillanatban megretent a halálos ugrástól. Azután a Hernádba akart ugrani, de ebben a járőrelők megakadályozták. Megígérte a rendőrségen, hogy lemond öngyilkos szándékáról, mire elbocsátották.

— Uj rend a lukszasadó fizetéséről. A pénzügyigazgatóság közli, hogy a legujabban kelt pénzügyminiszteri rendelet értelmében a lukszas cikkeket után fizetendő tíz illetve tizenöt százalékos adót a behozatali cikkeknél ezután közvetlenül a behozatali vámmal egyidejűleg a vámnál kell lefizetni, míg azoknál a lukszasellékeknek, amelyeket a belföldön állítanak elő a lukszasadó befizetése további is a gyáros, illetve a kereskedő által történik az eddigi alfabetikus sorrend szerint. A február tizedike előtti országba érkezett áruk után külön jegyzéket kell a kereskedőknek felkeltetni, mert ezeknek a lukszascikkeknek az adója, még a pénzügyigazgatósághoz fizetendő be, míg a tizedike után az országba importált áruknál igazolni kell, hogy a lukszasadó a vámnál kiegyenlített nyart.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Madame Curie

be akarták választani a francia akadémiába, de a halhatatlanok többsége ellenkező véleményen volt és elbukta azon az alapon, hogy az akadémiának nem volt és nem is lehet soha női tagja. Voltak olyanok is, kik azt mondták, hogy madame Curie tulajdonképpen nem is eredeti tehetség, nem alkotott új értékeket, csak folytatja férje munkáját, aki a kezdeményező zsenialitás minden dicsősége.

Mindenesetre tény, hogy a nők hosszú évszázadokon át kizárólag az anya és a háztartás körüli teendők szerepére szorítkozva erősen lemaradtak a szellemi versenyben s csak a legkivételesebb esetekben akadtak vezető szellemek közöttük. Egy Rosa Bonheur a festészetben, egy Carenio Teréz a zongorán, egy George Sand vagy egy Lagerlöf Zelma az irodalomban, esetleg még néhány vezető női egyéniség s velük szemben a férfi alkotók áttörhetetlen falánxa áll.

Csak hogy az idők változnak: a nők mind nagyobb és nagyobb szerep jut a társadalmi felépítés munkájában, még néhány nemzedék s már ők is öröklött képességekkel fognak résztvenni a szellemi tornában. Az egyenlőség gondolata lesz uralkodóvá az alkotás minden terén s ha a jövő század társadalmi véletlenül olvasni fogja elsárgult lapokon a mai akadémikusok vitáját, mosolyogni fog a mi diadalmas jelenünkön, mint mi a multon.

Flaneur.

— Az amerikai elnök beteg. Newyorkból jelentik: Coolidge elnök spanyol náthában megbetegedett és orvosai tanácsára nem hagyhatja el szobáját.

— Görögországban minden csendes. Athénből jelentik: Görögországban azok az elemek, melyek elégedetlenek voltak Pangalos kormányzásával, titokban arra törekedtek, hogy puccsal visszaállítsák a királyságot. Az elégedetlenkedők vezetőit sikerült kinyomozni és ezeket — a volt miniszterelnök és több tábornok is szerepel közöttük — Pangalos utasítására letartóztatták. A letartóztatásokra vonatkozólag közleményt adtak ki, amely szerint a letartóztatásokra azért volt szükség, mert egyesek meg akarták zavarni a közrendet. Az egész országban teljes rend és nyugalom van.

— Elhalasztották az Arany János-Társaság felolvasóülését. Az Arany János-Társaság vasárnapra hirdetett felolvasóülését a következő vasárnapra, vagyis február 28-ikára halasztották el.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepiünk téglá- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépít. Tervek, költségvetések és kézi téglaírás ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep, intézőségénél Belsőváros, Str. Prima-ria (Városház-utca) 16 sz.

Sujtásos vitézkötéses ruhában

vonultak fel a kolozsvári magyarok a választáson

Temesvár, február 20.

A magyarság a legtöbb helyen a liberálisokkal együtt indult a választási harcba és — mint Kolozsvárról jelentik — különösen a magyar parasztság tömegesen vonult a választási helyiségek elé, hogy a Magyar Pártnak a liberálisokkal közös listájára adja le szavazatát. Kolozsvárott hat körzetben folyt a szavazás és nagy feltűnést keltett, hogy a hostáti magyarok sujtásos, vitézkötéses ruhában, Kossuth-kalappal a fejükön vonultak végig a városban. Kolozsvárott Hatiegan egyetemi tanár, nemzeti párti képviselő és Utalea polgármester között a választáson heves összetűzés volt. A polgármester soronkívül akarta a liberális párt választóit az urna ellen vinni, ami ellen Hatiegan erősen tiltakozott. Szó szót követett és az incidens indulatos vitába fulladt. A Kolozsvárt környező falvakban a választás a legtöbb helyen rendkívül izgatott hangulatban folyt le. Hatalmas megerősített csendőrkülönítmények vigyáztak a falvakban a rendre, így Szászfenesen, egy jelentéktelen kis

községben hetven csendőr volt összpontosítva.

Nagyenyeden a magyarság körében felháborodást váltott ki, miután a paktumos lista létrehozása nem sikerült, az ottani prefektus magatartása miatt, a liberális párt a magyarság rovására a nemzeti párttal létesített megállapodást. A megegyezés folytán a választás napján reggel kicserélték a választási elnököket, a liberálisok és a nemzeti pártiak pedig elállították a választó helyiségekhez vezető utat úgy, hogy a magyarok nagy része nem tudott leszavazni. A Magyar Párt, mely önálló listával indult a választási küzdelemben, tiltakozott az önkény ellen és a belügyminisztertől kért orvoslást.

Arad város választói 826 szótöbbséggel a liberális-magyar párti listát vitték győzelemre. A paktumos lista 4561 szavazatot kapott az ellenzék 3709 szavazatával szemben.

Éjfél után egy órakor Kolozsvárról az a telefonjelentés érkezett, hogy az ellenzék három választási körzetben 1200 szavazattal vezet.

— Tizenöt halálos ítélet Oroszországban. Berlinből jelentik: Leningrádban negyvennyolc eszt ellen kémkedési pert tárgyaltak le. Tizenöt vádlottat halálra ítélték, a többieket hosszabb-rövidebb szabadságvesztésre.

— Két vasuti karambol egy éjszaka. A Jugoszláviából jövő Szimplon-vonat Szakálháza állomáson rossz váltoállítás következtében belefutott egy sor javításra váró teherkocsiba. A Szimplon mozdonya és szolgálati kocsija kisiklott, a teherkocsik közül néhány teljesen tönkrement. A Szimplon pár órás késéssel érkezett meg Temesvárra. — A józsefvári pályaudvaron két órakor Arad felé tohervonatot indítottak, amely az állomás kijáratánál összeütközött egy tolató mozdonyal. Három kocsi megsérült.

— Előadás a zsoldárokról. A Zsidó Nemzeti Szövetség kultúrelőadásainak keretén belül vasárnap, e hó 21-én, délután hat órakor a belvárosi izraelita hitközség diszterfémében Szabó Mózes dr. liceumi tanár a zsoldárokról tart előadást zené, ének (Katz főkantort énekkarral) és recitativ kísérettel. Szabad bemenet. Vendégeket szívesen látnak.

— Eszterházy Lujza kiszabadult a fogházból. Nyitráról jelentik: Eszterházy Lujza akit kémkedésért két évi fogházra ítélték, tegnap kitöltötte büntetését és elhagyta a fogházat.

— Botrány a belgrádi parlamentben. Belgrádból jelentik: A szkupatina ülésén Trumbics dr. volt külügyminiszter erősen bírálta Radics közoktatásügyi miniszter működését. Radics erre azt válaszolta, hogy Trumbics hazaáruló, mert külügyminisztersége idején huzavonó politikája miatt Jugoszlávia elvesztette Fiumét és Zárát. Trumbics hívei erre Radics felé rohantak és inzultálni akarták, azonban ebben horvát parasztpárti képviselők megakadályozták őket. A teremben olyan kavargás támadt, hogy az ülést másfél órára fel kellett függeszteni.

* Bratianu nem mond le. Bratianu kijelentette, hogy valahányszor Temesvárra jön, nem mond le róla, hogy Fa Mihály-éle sonkat vétessen magának.

— A sziguranca felhívása. Sonnenfeld Imrét és nejét, akik Dicsőszentmártonból jöttek Temesvárra és jelenleg a Hunyadi-utca 8. szám alatt laknak, felhívja a sziguranca, hogy okvetlenül jelenkezzenek 32. számú szobában.

Társadalmi árfolyamok

Zürichben a lei 2.22.5, Párisban 12.—.

Zürichi utótőzsde február 19-én:

Berlin 123.60, Amsterdam 208.12, Newyork 519.25, London 2525.75, Páris 18.65, Milano 20.87, Prága 15.37, Budapest 72.60, Belgrád 9.12, Bukarest 2.22.5, Varso 64.50, Bécs 73.10.

Temesvári magánforgalom február 20-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 232.—, angol font 1139.—, francia frank 8.38, svájci frank 45.10, lira 9.40, sokol 6.94, dinár 4.06, magyar korona 303, osztrák silling 32.90.

Terménypiac

Buza 920—30, rozs 610—20, zab 520, tengeri 380—400, árpa 510, lei métermázsánként ab feladóállomás.

Élelmiszerek

Maximális árak: fehér liszt 17, félbarna liszt 18.50, barna liszt 9.50, fehér kenyér 14.50, félbarna kenyér 12.50, barna kenyér 8.50 kiloja, marhahús 30, bornyuhús 46, sertéscomb 44, setéskaraj 42, zsir 64 lei.

Piaci árak: Tojás darabja 2—2.50(+50), tejfel 6 (egy deci), vaj kiloja 160 (+10), burgonya 4 bab 12 (—2), zöldség 16 (—4), retek 3 káposzta fejenként 12—16 (+2), alma 2—16, csirke párja 120—150 (+20) liba darabja 350 (hízott), ruca párja 200, pulyka — lei.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó, akarom mondani: tisztelt polgártárs, remélem, hogy eleget tettél választói kötelességednek és szavaztál. Mert ha nem, úgy meg fognak büntetni. Először is megbüntetnek oly módon, hogy bírságot kell fizetned, ami pedig nagy dolog ebben a pénztelen világban. A második büntetésed az legyen, hogy — aszerint amilyen párti vagy, vagy voltál — bántson mindig a lelkiismeret, hogy a te szavazatoddal a győzelem még fényesebb lett volna, vagy pedig, hogy a te szavazatoddal a kudarcot meg lehetett volna akadályozni. De hát most már mindegy, szavaztál, vagy nem szavaztál, csak azt akarom neked elmondani, hogy a férjeknek a mai választási rendszer jobb, mint a régi. Régen ugyanis a feleség mindig beleavatkozott a választásba. Mert a jelöltnek volt ám esze és udvarolgottnagyságának, aki aztán kiadta férjének a parancsot, hogy X. Y-ra kell szavazni és a férjnek, ha tiszter is az ellenkező pártálláson volt, mint a jelölt, mégis úgy kellett szavazni, ahogy az asszony akarta. A nőknek nem volt választójoguk, de azért mégis választottak ilyenformán közvetve, mert hiszen majd minden választó férj volt és majd minden feleség a szép, a csinos, a cifra-szavu jelölt tetszett, ha még olyan keveset értett is a politikához és a közügyhöz, akár öngyűsége maga. Ma ellenben a szavazás titkos. Az asszony hiába parancsolja a férjnek, hogy erre szavazzon, vagy arra szavazzon, a férj ugyanis úgy szavaz, ahogy akar, mert az asszony nem ellenőrizheti. És valljuk be, a férjeknek jól esik, titkon az asszony utasítása ellen szavazni. Azért látunk a választáson annyi boldogan mosolygó férjet.

— Ratifikálták az angol-ir egyezményt. Londonból jelentik: Az angol alsóház 260 szavazattal 116 ellenében ratifikálta az Anglia és Írország között létrejött egyezményt, amely bizonyos autonómikus jogokat biztosít az írnek.

* Bánáti szanatórium Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati, gyermek-, ideg-, testgyógyászati-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

— A józsefvárosi katolikus hitközség közgyűlése. A Temesvár-józsefvárosi római katolikus egyház-község f. évi február hó 21-én délelőtt 11 órakor tartja meg ez évi rendes közgyűlést a Miasszonyunkról elnevezett leányiskola ovoda termében. A közgyűlés tárgysorozatát képezi a rendes évi beszámolókon kívül az egyháztanács rendes tagjai létszámának 24-ről 36-ra s póttagjainak 6-ról 12-re leendő felemelése, illetve megválasztása a legutóbb módosított s jóváhagyott alapszabályok határozmányainak értelmében.

— Angol konzervatívok veresége. Londonból jelentik: A darlingtoni kerületben most tartották meg az időszaki parlamenti választást. Ezt a kerületet eddig mindig konzervatív politikai képviselte az alsóházban és így annál nagyobb meglepetést keltett, hogy a mostani választáson a munkáspárt győzött. Ennek okát abban látják, hogy a liberálisok külön jelöltet állítottak és nem támogatták a konzervatívokat.

Szenzáció

angol tánclemezek
megérkeztek

KATZKY, Mercy-utca 10

Egy

éjjeli őr

felvették Niemetz faiskolánál
Timisoara, III., Korona-utca 25

Büzbomba a színházban. Frank-
turból jelentik: A Der fröhliche
Weinberg című vígjáték előadása köz-
ben az egyik földszinti páholyból bün-
bombát dobtak a nézőterre. A bomba
nagy pukkanással esett le. A közön-
ség körében pánik támadt s mindenki
a kijáratok felé menekült. Mikor azon-
ban megtudták, hogy miről van szó,
visszatértek a helyeikre és zsebkendő-
jüket orruk elé tartva tovább nézték a
darabot. A zürzavarban a bombavető
elfutott.

Lloyd Taverna az élite-közönség ta-
lálkozóhelye.

A FARMODONT fogkrém és
szájviz használata megakadályozza a
fogak romlását, üdíti a száját és
fehéríti a fogakat.

Uj felfedezés a Napról. A
tudományos világ mai felfogása szerint
a Nap irtózatossá hővel égő tüzgolyó,
amely a meleg és a fény sugarait
övele bolygóira. Révész Artur
elektromérnök husz évi észleletei,
tanulmányai és számításai segítségével
rájött, hogy ez a régi teória nem
felel meg a valóságnak. Szerinte a
Nap szilárd égi test és nem hőt és
fényt sugároz bolygóira, hanem villa-
mosságot, amely a Föld levegőréte-
gében változik át hővé és fényvé.
Erről a felfedezéséről könyvet is írt,
amelyet a világ minden tudományos
akadémiájának és számos tudós-
nak megküldött. Felfedezéséről, amelyről
könyve alapján már eddig is sok
elismerő hozzászólást kapott, vasárnap,
február 21-én délután háromkor a
városi színházban előadást tart s
azt ábrakkal kíséri. Előadás után a
hozzászólókkal szívesen bocsátkozik
tudományos vitába. A mérsékelt áru
belépőjegyek szombat estig a Löbl-
féle Hirlapirodában, vasárnap délelőtt
10-12-ig és délután 2-3-ig a szin-
házi pénztárban kaphatók.

Menjünk szombat és vasárnap este a
Lloyd Tavernába, ahol elsőrendű műsoron
nagy szerízen lehet mulatni.

Közlegény lett egy volt had-
ügyi államtitkárból. Prágából je-
lentik: Mayer József nemzetgyűlési
képviselő, aki egy egerlandi német
kerületet képvisel a prágai nemzet-
gyűlésben, az államalakulás után
Ausztriában telepedett le, ahol had-
ügyi államtitkárrá nevezték ki. Mayer
Józsefet most megfosztották századosi
rangjától és a csehszlovák hadsereg-
ben mint közlegényt vették föl.

A Patria kabaré és bar megszűnt és
a teljesen átalakított, modern izléssel beren-
dezett kávéház elsőrendű művészi zenekar
mellett csupán a közönség részére a modern
táncok vonzó hejisége.

Művészet

A modern magyar zenemű-
vészet ünnepelt mestere Bartók
Béla február 26-iki egyetlen hang-
versenyén jelen lesz városunk egész
zeneérett közönsége. Bartók neve
ma mint zeneszerző és mint zongora-
művész márka a zenevilágban és így
megjelenése a mi hangversenyter-
münkben ünnepet jelent. Ezenfelül a
mester itteni zongoraestjére szen-
zációs műsort választott. Az érdeklő-
dés így aztán érthetően olyan óriási,
hogy igazán sietni kell a jegyeket a
»Banat«-nál biztosítani.

Sport

A holnapi sportnap a bajnoki
mérkőzések jegyében folyik le. Te-
mesvárott a Banatul-pályán két órákor
a Politechnica játszik a Rapiddal, négy
órákor a Spárta a Banatullal. Mind-
kettő elsőosztályú bajnoki mérkőzés.
A TMTE-pályán négy órákor barát-
ságos meccs lesz a TMTE—Kinizsi
között. A Patria pályán Kisoda—Tri-
color játszik másodosztályú bajnoki
meccset délután négy órákor. Szabad-
falun Freidorf—Fortuna. A Gyapju-
ipar pályán Gyapjuipar—Kinizsi II.
mérkőzik. Zsombolyán ZsSE—TAC
elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz,
ezenkívül játszanak a ZsTK RMS-el
és a ZsMTE a Patriával. Aradon
Kinizsi—ATE barátságos meccs lesz.

Temesvári kórista volt Vázsonyi Vilmos egyik támadója

Temesvár, február 20.

Budapesti tudósítás alapján megir-
tuk, hogy Vázsonyi Vilmos egyik
merénylője, Vannay László volt.
Ehhez még hozzáfűzhetjük azt is, hogy
Vannay László valamikor temesvári
kórista volt.

Vannay László aradi származású és
két nővére van. A két Vannay-lány a
színi pályára lépett. Egyiknek sikere
volt a színpadon, mert sikerült magát
egy jónevű színésszel elvételni, azon-
ban a másik nem vitte tovább a kóris-
taságnál. Mikor Róna Dezső akkori
aradi igazgató társulatával Temes-
várra jött, a Vannay fiu is felesapott
színésznek és kórista lett. Temesvárott
az operettekben ő volt a népség, kato-
naság, sőt egyszer volt egy szerepe,
amelyben jelenteni kellett „a kocsi

előállót”. A színpadon keveset szere-
pelt ugyan, de annál többet lődörgött
a korzón. Hetykén, ficsurosán öltözkö-
dött, hegyes orru cipői és rikitő nyak-
kendői voltak. Hölgyekkel ismerkedett
és Vannay László színművésznek mu-
tatózott be. Egyszer aztán egy férj
miatt ki kellett ugrania valahol az
ablakon. A férj nem elegezte meg ez-
zel, hanem másnap korbáccsal várta
Vannayt a színház előtt. Vannay mes-
szíróról észrevette a férjet, megfordult
és ment a pályaudvarra. Aradra uta-
zott, de ott sem érezte magát biztonság-
ban s még sem állott Pestig. Ott
sem vitte sokra, pedig szerette volna,
ha beszélnek róla. Most aztán, hogy
megtámadta Vázsonyit, eleget emle-
gik a nevét. És — miként tegnap je-
lentettük — kisütötték róla, hogy bo-
lond és Lipótmezőre vitték.

Kis képek a nagy választásról

Temesvár, február 20.

Volt a választási küzdelemnek sok
kedves és kedélyes, sőt nagyon derüs
jelenete is.

Az ellenzéki blokk emberei csütör-
tőkről péntekre virradó éjjel végigjár-
ták a várost, ecsetet, festéket és kar-
tonból ki vágott patrót vitték maguk-
kal. Ezek segítségével az aszfalt számos
pontjára háromszöget festettek, a kö-
zepén pont volt s körülötte a felírás,
hogy ilyen jelvényű listára kell sza-
vazni. Már javában működtek, mikor
a dologról a rendőrség értesült és vagy
huszonnyolc előállított közülük.

Egyik ujságíró éppen a rendőrprefek-
tura kapuja előtt látta a csapatot.
— Micsoda embereket visznek itt?
— kérdezte.

— Csupa festőművész, — volt a
rendőrkomiszár válasza.

A festőművészek szászámjait el-
vették, velük pedig jegyzőkönyvet vet-
tek föl, aztán elengedték őket.

Az emberek százával szorongtak a
választási helyiségek előtt és várták,
amíg rájuk kerül a sor, hogy beme-
hessenek szavazni. Az időt beszélge-
téssel, tréfalkozással töltötték el.

— Éhes vagyok, — szolt egy erzsé-
betvárosi választó, amint a Telekház-
téri iskola előtt állott, — jobb volt a
régii választás, amikor volt paprikás
és bor.

— Hja, most tiszta a választás, —
szolt egy másik — és én ezért magam
gondoskodom élelmézesemről.

Ezzel előszedett zsebéből egy darab
kenyeret és kolbászt s jóízűen kollá-
ciózott. Végül kijelentette:

— Most pedig iszom rá egyet.

Benyult a belső zsebébe, kihuzott
egy vignettás literes üveget. Nagyot
kortyantott belőle, aztán felemelte és
magasra tartotta. Egyszerre mel-
lette termelt egy rendőr és kér-
dezte, nem tudja-e, hogy a választás
napján nem szabad szeszes italt inni.

— De tudom biz én!

— Minthogy a tilalmat tudja szegi
meg, az italt elkobozom.

Elvette a literes üveget és kíván-
csian nézte meg a vignettát: vajjon
milyen bor ez? Elmosolyodott, mert
a vignettáról ezt olvasta le:

— Az alkoholtilalomra való tekin-
tetten ebben az üvegben kivételesen
viz van.

Az Erzsébetvárosban az első szavazó
Watz Károly, nyugalmazott városi
pénztáros volt. Vagy tizenöt év óta
minden választáson ő az első erzsé-
betvárosi szavazó. Ezt a jussát nem
engedi és ezért rendszerint már egy
óraival a szavazás előtt ott szorong a
bejáratnál. Most is ott állott pontos-
an. Mikor a torony órája elütötte a
nyolcat, szívszorogva leste a belülről
jövő értesítést, hogy a szavazók beme-
hetnek. Eltelik vagy öt perc és egy-
szerre csak kinyílik az ajtó s a sza-
vazóhelyiségből kilép Mayer Alajos
erzsébetvárosi kéményseprőmester.

Lázadás

a bukaresti polgármesteri hivatal ellen
intézett támadás

Bukarest, február 19.

Tegnap számunkban megirtuk, hogy
a választási ellenzék egy csoportja a
fővárosi polgármesteri hivatal ellen
támadást intézett és Alexandrescu
Temisztoklesz polgármesterhelyettest
megverte, mert a választási igazolvá-
nyok kikézbítésére körül állítólag sza-
bálytalanságokat követett el. Alexan-
drescu a támadók ellen bünvádi fel-
jelentést tett és ebben az ügyben teg-
nap este az igazságügyminisztérium-
ban Tatarscu belügyi államtitkár
és a katonai hatóságok képviselői kö-
zött tanácskozás folyt. Megállapodtak
azokban az intézkedésekben, melyek
alkalmasak lesznek, hogy a jövőben
hasznos tüntetések ne fordulhassanak
elő. Politikai körökben elterjedt hírek
szerint a polgármesteri hivatal ellen
intézett támadást lázadásnak minősítik
és a tüntetőket hadbíróóság elé állítják.

Tizennégy magánvasut

a román állam tulajdonában

Bukarest, február 19.

A román kormány megbízottai és
a magyar delegátusok között a keres-
kedelmi minisztériumban tegnap be-
fejeződtek azok a tárgyalások, melyek
több erdélyi magánvasutnak a román
kincstár részéről való megvásárlás
céljából már hosszabb ideje folytak.
A tárgyalások teljes eredménnyel vég-
ződtek és a két állam delegátusai alá
is irták az egyezményt. A megállá-
podás értelmében Románia meg-
vásárolt 1440 kilométernyi vasutvonal-
lat, amely tizenhét magántársaság
tulajdonát képezte. A vételár kifizetése
öt százalékos állami járadékpapírossal
történik negyven évi amortizációval.
A vételár valorizációjára vonatkozólag
is történt megállapodás, amely szerint
Románia száz békebeli magyar
koronáért tizennégy svájci frankot
fizet.

Mussolini nem türi

Ausztriának Németországhoz való
csatlakozását

Páris, február 19.

Mussolini harcias beszéde, melyet
nemrég az olasz képviselőházban
tartott s melynek éle Ausztria és Né-
metország ellen irányult, az érdekelt
államok közvéleményében nagy ellen-
hatást váltott ki. Mussolini néhány
nappal első beszédének megtartása
után újabb beszédet mondott a parla-
mentben, melynek hangja azonban
már sokkal enyhébb volt. A Matin
szerint Ausztria római követe kihall-
gatáson volt Mussolini miniszterelnök-
nél és a látogatás folyamán ez az ügy
is szóba került. Mussolini kijelentette,
hogy Olaszországnak nincsenek tá-
madó szándékai egy állam ellen sem
és annak idején tartott beszédében csak
ünnepélyes formában figyelmeztetni
akarta Ausztriát a határok megváltoz-
tathatlanságára és arra, hogy semmi
körülmények között nem fogja türi
Ausztriának Németországhoz való
csatlakozását.

Egy fél cipő miatt

életével fizetett egy tanuló

Budapest, február 19.

Borzalmas gyermektragédia játszódott
le a Magdolna-utcában. Az ut
középen játszott társával Fazekas
József tíz éves tanuló. Játszadozás
közben villamos közeledett feléjük,
amire a gyerekek ijedten rebentek
szét a robogó villamos elől a gya-
logjáró felé. Fazekas József a villa-
mos sinen átfutott s futás közben
egyik lábáról leesett a cipője. A kis
fiu meg akarta menteni a fél cipőjét,
amely pontosan a villamos sinpár
közepén feküdt és ezért hirtelen
visszafordult. Ekkor a villamos már a
cipő felé ért, de Fazekas József min-
den gondolkodás nélkül beugrott a
robogó villamos gépes kocsjára és
pótkocsija közé, hogy cipőjét kirántsa
a kerek alól. A pótkocsi kerekai a
kisfiu testét pillanatok alatt maguk
alá gyűrték és derékban ketté szeltek.

Nem tehetek róla

hogy az események nem mulnak el észrevétlenül melletttem. Nem tehetek róla, hogy ami érzésvilág bennem van, az mind beletolul a történések dradába és egyszerre csak azon veszem észre magam, hogy aki más- kor cinikus lélekkel igyekeztem át- nyalábolni a rohanó nappalok és a gyorsan tovatűnő éjszakáink minden jókedvét és szentimentalizmusát, ismét belesodrótam az örvénybe. Érzem, hogy egy újabb támpont megállásra készfűt, egy-egy újabb cselekmény megállít a rendes utam- ban. És én, aki látszólag is a nem- törődöség bélyegét ütöttem ma- gamra, nagyon, de nagyon zokon veszem azt, amin más ember talán egy semmitmondó kézlegyintéssel tér napirendre, vagy tulságosan hirtelen elgondolásokban nagyjelentőségűnek fogom fel azt, amit a nagy tömeg a dolgok rendes menetének lát.

Komoly írás akar ez lenni. Nehéz dolog elhithetni azt az emberekkel, hogy ezek az apró nyomtatott betűk most az írójuk szíve igazi alakját tárják fel. Nehéz elhithetni azt, hogy nem alkalmatosan íródtak, mert a mesterség úgy kívánja. Nehéz dolog elhithetni azokkal, akik néha-néha bele szeretnek merülni abba, amit a más szíve megismerésének neveznek, hogy most az egyszer levettem ma- gamról a cinizmus mindennapi ál- arcát és a szívem igaz vérével ír- dik meg ez a pár sor. Mert a ma embere nem hisz. Mert a ma embere tul van már mindazon, amit az idealizmus gyenge fátyla még el- takart és teljesen önös brutalitásá- val mindenütt és mindenhol előtérbe bukkant az önzés, az érdek.

Nem szállok vitába senkivel, hogy így van helyesen és így van-e jól. Nem szállhatok vitába, mert akkorára, amikor ez az áramlat már a múlté lesz, ki tudja maga, elegánsan finom szöke asszony, nem a térdén rin- gatja-e már unokáját, hogy könnyes szemmel gondoljon vissza a mai kor minden mozzanatára és néha észébe ne jusson sirni és zokogni. És néha észébe ne jusson, hogy voltak mámoros percek, volt fiatal- ság, voltak csökos ábrándok, álmat- lan éjszakák és volt minden, amit egy körülrajongott és szép asszony kényelemben dözölő teste meg- kívánhat.

Olyan kár sok mindenért az élet- ben. Kár az elpazarolt csökokért és kár a meg nem adottakért, kár a szentimentális ábrándozásban el- töltött éjjelekért és kár azokért, amiket a testiség vad öllekző táncában mámorosnak hitt kéjjel dobott a tova- tűnő semmisség tengerébe. Elmulik minden. A kék, a mámor, a gyönyörű- ség, a fájdalom, csalódás, öröm... Minden, minden...

És erről az elmúlásról eszembe ötlök, hogy a világ irodalmának a forradalmárai mind az öregség ke- nyerét eszik. Nem tudom miért gon- dolok most erre, de fájdalommal tölt el, hogy jubileumozunk. Ju- bileumozunk, mert féltő szeretettel és némi aggodalommal kürtöljük vi- lágga, hogy ime a nagyjaink, akik a világirodalomban új fáklyát gyujto- tak, akik a világirodalomban új mes- gyére törtettek, közelednek az öreg- séghez. Itt vannak az ötven és halvan éves nagyok, akiknek nagyon, de nagyon fáj, hogy már elértek ezt a kort. És bizony nekünk, akik alko- tásaikat napról-napra figyeltük, sem

lehet mindegy, hogy Román Roland, Gerhardt Hauptmann, Reiner Maria Rilke, Herczeg Ferenc, Helfai Jenő, Molnár Ferenc és a többiek kény- szerül megalkuvással veszik tudom- sámsul, hogy tuljutottak az élet egy nagy etapján. Bizonyára szívesen lemondának a tömjénezésről, ha még egyszer husz évesek lehetnének. De mi tisztelve szeretjük őket, mert új ideákat dobtak az emberek közé, forradalmárok voltak és könnyes szemmel gondolunk az öregedésükre. Önkéntelenül feltolul a nagy kérdés, vajjon termel-e még a jövő egy Ro- main Rolandot és Gerhardt Haupt- mannt? Lesznek-e még ifju óriások,

akik az emberek szívét, lelkét és gondolkodásmódját mérész írásaikkal új yágányra tudják terelni?

És lássa, asszonyom, szeretlen fantáziám visszaugrik magához. Mély kétkedéssel kérde, vajjon a jövő te- remt-e még olyan szép asszonyokat, mint maga. Az idők méhe szül-e még nőket, akik sirva, kacagva, busongva mindig csak szépek? Akik nagy- szerűen igazítják magukon az élet álarát. Drága asszonyom, csendes magambaszállással így jutott eszembe az idők, az évek múlása, így gondolt máskor cinikus énem az elmúlásra, a dicsőségre, a hírnévre és a szép- ségre... Grósz Dezső.

Alexandra

— Részlet Martos és Szirmay operettjéből —

Az Alexandra című operettet leg- utóbb nagy sikerrel mutatták be a bu- bapesti Királyszínházban. A darab másod- dik felvonásából való az alábbi humoros részlet.

Szin: terem a királyi palotában.

Király: Pzsobzsinszky!

Hadsegéd (előlép, feszesen): Fel- ség!

Király: Hát megnősülünk, Pzsob- zszinszky!

Hadsegéd: Megnősülünk, felség!

Király: Csak én. Maga nem... Ki hitte volna! Az ember észre sem v szí és egyszerre bekövetkezik. Vö- legény vagyunk. Menyasszonyunk van. Esküvőnk lesz Gyerekeink születnek. Gyermekünk, Pzsobzsinszky!

Hadsegéd: Gyermekünk, felség!

Király: Csak nekem. Magának nem. Feltéve, hogy őfensége csinos. Mert ha csunya... brrr! Erre gon- dolni sem szabad, Pzsobzsinszky!

Hadsegéd: Erre gondolni sem sza- bad, felség.

Király: Mindenesetre most már sür- gösen rendet kell csinálni... nem szeretem a bonyodalmakat... Át- adta a végkielégítést a bárónőnek?

Hadsegéd: El van intézve, felség!

Király: Sirt?

Hadsegéd: Mint a záporosó.

Király: Ez a szokása. Ha valami nem tetszik neki, mindjárt idegsok- kot kap. Azért sirt, mert sokkot ka- pott, Pzsobzsinszky!

Hadsegéd: Inkább azért, mert ke- veset, felség!

Király: Beszélt Yvettele is?

Hadsegéd: El van intézve, felség!

Király: Ő is? Maga gyorsan dol- gozik. Szegény Yvette! Képezem, mennyire oda volt!

Hadsegéd: Megvigasztaltam, felség!

Király: Hallja, ezt éppen nem biztam magára. Hagyja csak bänkódni a nőket utánam... Yvette, édes kis Yvette! Ha elgondolom, hogy ő volt az egyedüli nő, aki igazán közel állt a szívemhez, minden szerdán öttől hétig. Milyen finom volt és milyen gyöngéd... És amikor ilyen nők vannak a világon, mi megnősülünk, Pzsobzsinszky!

Hadsegéd: Csak felséged. Én nem.

Király: Udvarmester ur!

Udvarmester (előlép): Felség!

Király: Elkészült?

Udvarmester: Ime a tervezet, fel- ség! (Átnyujta.)

Király (olvassa): Fogadás a trón- teremben... bál... mise... disz- szemle... Opera... Tenyészmarha- kiállítás... esküvő... mikor lesz az esküvő?

Udvarmester: Két hét múlva, felség.

Király: Egy kissé hamar. Na, mind- egy. Van még valami?

Udvarmester: Suvarov és Sigma- ringen előre jöttek, hogy jelentést te- gyenek felségednek... ha méltóztat- nék fogadni őkegyelmességeiket még az audencia előtt.

Király: Igy civilben? No jó, csak jöjjenek!

Megnyílt. Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy Temesvá- rott (Bulevardul Carol I. No. 62) kékvillamos végállomásánál a mai kor igényeinek megfelelően és legmodernebbül német mintára berendezett **gőzkezelő és vegytisztító intézetet** nyitottunk **BOIANGERIA BĂNĂȚANĂ** név alatt. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkát, u. m. szövet, selyem, posztó, gyapju, szőnyeg, ruha, csipke, függöny, toll stb. festését és tisztítását **gyors, olcsó és pontos kiszolgálás mel- lett.** Gyász- és expressz-ruhákat 6 óra alatt elkészítjük. Bármilyen minta festését is vállal- juk. Nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérjük, maradunk kiváló tisztelettel **BOIAN- GERIA BĂNĂȚANĂ, Comsa și Granatir** 248

Meg akar gyógyulni?

Ugy mindenek előtt tisztítsa ki beleit, gyomrát és máját a jóízű **KOPROL** alapos hashajtóval.

Hadsegéd: Felség!

Király: A menyasszonyunk másna a felesége... Sajátságos... Amió tudom, hogy másnak a felesége, szin kezd nekem tetszeni... Feltév hogy nem csunya... De erre go- dolni sem szabad Pzsobzsinszky.

Hadsegéd: Gondolni se szaba felség!

Király: Viszont azonban... (K- jánul) ha csunya... annál jobb... akkor csak maradjon Torelli feleség Hahaha! (Szélesen nevet.)

Hadsegéd (szolgálatkészen ve nevet.)

Király (abbahagyja a nevetést r- néz.)

Hadsegéd (azonnal megdermed.)

Király (biccent.)

Hadsegéd (katonásan hátraarc csinál és el.)

Szerelem

zarathustrai alapon

Tegnap délelőtt nagy zajongó volt egy belvárosi bankban. Kül- nösen a deviza osztály előtt vo- nagy a tülekedés. Maga az igazga is lejött, oly viharos volt az eszm- csere. Mindkét tábor a maga ig- zára esküdözött s az érvek harc- ban pulykavörösarcu ügyvédek r- gadták magukhoz az iniciatívát.

Az izgalom tetőpontján váratlan egy magas sovány nő jelent meg küzdő körben, hóna alatt ujs- csomaggal. Karjait kítárta és zen- hangon szolott:

— Emberek, nem vagytok őszinte egymáshoz, mást mond a szájátó mint a szivetek!

A meglepett bankférfiak meghö- kentek, de a nő már el is tűn- néhány újságot hagyva a pulton.

Követtem és megismerkedtem ve- — A temesvári Mazdaznan-társasá- tagja vagyok, mondotta. Ma- akarom gyógyítani az emberiség az önmegismerés alapján.

Egy padhoz értünk. Helyet m- tatott: Meg kell tisztítani az ember- séget zarathustrai értelemben s el- sorban a szerelmi életbe kell b- vinni a büntudat nélküli fogamz- gondolatát, — szolott ceruzájáv megkopogtatva a padot.

— Vajjon nem volna-e helyesebb, t- kintve a nehéz viszonyokat, fogamzás nélküli büntudat gondolat- — kérdeztem kissé aggodalmas ké- kedéssel. Határozottan felelt: Té- eszme, tanításunk gazdasági kérd- sekre is titerjed, az élet minde- akadályán átsegít. Együnk citrom- mazsolát, fejes salátát s mindenel- fölött nyers búzát, nem kell drág- szakácsnő, konyha, fűtés, gond né- kül szaporodhatunk. A mienk- legmagasabb életművészet, me- egyedül a mazdaznan foglalkozik- születés előtti neveléssel...

— Igen, ismétlem, a születés elő- nevelést kell adni a magzatnak, e- az anya legszentebb kötelessége- mi birjuk e módszer titkát. Minde- asszony zsenit szül, ha ránk hallga- festőt, zenészt, tudóst vagy am- akar. Meglátja, ha győztünk, ne- lesz többé tökéletlen ember, csa- tökéletes.

Elbucszott. Kaptam én is eg- újságot, s még egyszer lelkemre k- tötte, hogy ő náluk mindenki zse- lesz.

Elgondolkoztam. Szóval csak zse- nik lesznek. A szobafestők Micho- Angelo freskóit fogják festeni, kültelki lebujsban Kubelikek hege- dülnek majd mindenütt, minde- villamoskalauz kész Marconi s a- éjjeli örök sétaták közben majd me- döntik Flammarion tételeit. Minden- zseni lesz és semmi sem lesz kö- zönségesebb, mint a zsenialitás. Fel fog virradni a tökéletleneknek- ha nagy ritkán akad majd egy-egy- hírét viszik a riporterek, életét meg- örökíti az akadémia, s aranybetűk- kel fogja hirdetni mazdaznanorszá- történelme, hogy itt és itt élt az- páratlan nagyszerű ember, al- negyven éves korában még mindi- oly elragadóan ostoba volt, hog- jóformán a nevét sem tudta leirn- August.

Szánalom

Irla: Binot-Valmer

— Nem, én nem mondhatom meg neki... Moralistának tartana, védezésre fogná a dolgot, az érveink szűcsapnának s nem lenne semmi redménye. Vegyen erőt magán, forduljon egyenesen hozzá...

— Ó, ön elutasít... De hiszen, a megvallom neki, hogy kémkedtem tőle. az árulásának az emléke örök kadályként meredne közénk.

— On nem ismeri őt, Héléne, nem ismerheti, hiszen a kedvese. Ő nem ellem, hanem csupa intelligencia, zen azonban a jósa s a szive az r. Ahány nőt csak ismert, mind zereit még ma is, mikor már rég zakított velük, a gyengédségéért, mit nem tudnak feledni.

— Mind szeretik? Hát az is szereti, kihez visszajár?

— Az is, bár más szerelemmel, lyannal, amely eltüri a megaláztatást s, amely nem kap tőle semmit. Az a ő szerencsétlen.

— De én nem akarom, hogy viasztalja! Engem választott, tehát nem zereit őt s én nem áldoztam-e föl rte minden régi érzelmemet?

— Ön ott maradt a házában, férje s leányai körében... Ön kacéródik a kötelességteljesítéssel... Fisztazzuk a kérdést. Ön azon kesereg, hogy Jacques, aki az ön kedvéért elhagyta Paulinet, minden este meglátogatja ezt a szegény nőt s ön nem akar osztozkodni a férfin. Idehallgasson: néhány perc múlva erre fog jönni, mint mindennap. Ne sajnálja a fáradságot, menjen le az utcára s a leszálló alkonyat borongó fényében vigye el sétálni, le a folyópartra. Ott ragadja vallon ezt a hűtlen nagyfiút és csak ennyit kérdezze. tőle: „Miért?” Ha nem érti, csak ennyit mondjon neki: „Nézz rám!”

— Ugy félek...

— Csitt, valaki jön... Ő az. Siessen!

Az asszonyka, úgy ahogy volt, le-sietett s a fal mentén kiosont az utra, ahol kedvese közeledett.

— Héléne! Micsoda könnyelműség, kalap nélkül, kabát nélkül, megfázol. Ma este elmegek hozzatok. A férjed vár. Itt meg csupa víz az ut...

— Majd viszel Nem vagyok nehéz. Menjünk ki a folyópartra.

— Drágám, én viszlek, ahová akarod...

— Hallgass, hazudsz! Ha nem volna ilyen erős karod...

— Milyen könnyű vagy!

— Nézz a szemembe, Jacques, ide nézz!

— A szemed... az arcod... te sirtál!

— Ó, Jacques, olyan boldogtalan vagyok! Miért hazudsz nekem mindennap?

— Én?

— Igen, hová mentél ma este, mikor a hivatalodból kijöttél? Hová jársz minden este, mielőtt idejőnnél? Ne hazudj! Meglesettelek! Valaki látta, amint bementél Ő hozza. Nem hittem, meglesettelek. Hát visszajársz! Ó, gyűlöllek!

— Nem hazudok, nem is hazudtam neked, Héléne, csak nem mondtam el, mert nem tartottam szükségesnek. Nem vagyok bűnös, nem szeretem őt, esküszöm, hogy nem szeretem.

— Hát akkor mért jársz vissza hozzá?

— Mert szenved és én irtózom attól, hogy szenvedést okozzak valakinek, mert gyalázatos dolog volna menekülnöm attól a fájdalomtól, amelyet én okoztam. Visszajárok hozzá, még pedig valami rejtett ok-

ból... nem tudom, meg fogod-e érteni?... Héléne, én félek. Félek, hogy egyszer majd te is így szólsz hozzám: „Már nem szeretlek, vége, nem szeretlek.” Ezt mondtam én is neki. Nos, ez a nap eljön, mert te fiatal vagy, én pedig öregszem... Nem, nem tudod megérteni.

— De megértem, csak folytasd!

— Héléne, azt hiszem, magunk vagyunk a sorsunk kovácsai; ha kegyetlenséget vetünk, kegyetlenséget fogunk aratni. És szánom ezt a nőt, mert eljön a nap, amikor te is szánni fogsz engem. Ő, édes kicsim, édes kicsi asszony, — így nevez mindenki

— aki majd úgy fölmagasodol az én fájdalomamban, ne tiltsd meg, hogy eljárjak Paulinehoz, hogy barátságommal csillapítsam fájdalmát. Csak irántad érzett szerelmem visz hozzá. Ugy képelem, ezzel utját egyengetem a te barátságodnak, arra a napra, amikor szakítani fogsz velem.

— Soha, soha nem foglak elhagyni!

— Ezt a hazugságot én is sokszor kimondtam Héléne, s most te is ezzel akarsz megnyugtani. Köszönöm, kedves. Nem! Soha, soha, nem hagyjuk el egymást, mindaddig, míg szeretni fogsz. Csak hogy... nem fogsz mindig szeretni!

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— Indulás a város felé. —

Sam Hawkens és Kalandos Palkó hagyták a rablókat veszekedni. Így legalább ezek jó sokat elmondtak egymásról anélkül, hogy vallatni kellett volna őket.

A szakállas rabló így szólt:

— Én hajlandó vagyok mindent elmondani, ha nekem és a társamnak nem lesz bántódásunk és ha minket sértetlenül elengednek.

— Nem bánom, — felelte Sam Hawkens, — miattam elmehetnek, ha most nem lesz bántódásuk, sok bűnükért a büntetés ugyanis utóleri őket, ha nem tévedek.

Henry Black ez ellen azonban tiltakozott:

— Én mint a törvény embere, ezt nem engedhetem meg. Csak azt helyezhetem kilátásba, hogy beismerés esetén enyhébb lesz a büntetésük.

A szakállas rabló erre elhallgatott.

Azonban az, aki a bandának a vezére volt, gunyosan fordult a szakállas felé és így szólt:

— Hát, te jó madár, egy kis kegyelemért hajlandó lettél volna minket elárulni? No megállj! Remélem, hogy sikerül még egyszer a szabadságot elérnem. Ha te akkor a kezembe kerülész, akkor jaj lesz neked!

A szakállas rabló erre kijelentette, hogy jutalom nélkül is elmondja az igazat. A rablóvezért régóta ismeri. Stealnek hívják és sok rablás és gyilkosság tapad hozzá. Aztán így folytatta:

— Azt beismerem, hogy én és a társam Sam Hawkens és fiatal társát kiraboltuk, megkötöttük és az éhhalálnak akartuk őket kitenni. Azt azért tettük, mert miattuk az apacsoknál bajba kerültünk. Mikor elhagytuk őket és hazafelé tartotunk, akkor találkoztunk Steal rablóvezérrel és a bandájával s ők hívtak minket, hogy menjünk velük az apacsok jószágait ellopni. Ez az igazság.

Hosszabb pihenés után Henry Black kijelentette, hogy az elfogott rablókat a városba kíséri. Sam Hawkens és Kalandos Palkó kijelentették, hogy ők is a városba mennek. Az elfogott rablóknak a kezeit hátrakötötték, azonkívül egy hosszú szíjjal egymáshoz kötötték őket. Végül még a lábaikra is raktak bilincset úgy, hogy menni tudtak ugyan, de szaladni nem. Minthogy a rablók gyalogosan csak lassan haladtak, úgy öt napig tartott, amíg a folyóhoz egy falu mellé értek, ahol a városba járó gőzhajó meg szokott állani.

A faluban már sok ember volt, akik a gőzhajóra vártak. A tömegből egyszerre kivált egy fiatalember, rámutatott Stealre és így kiáltott:

— Emberek, ez a bandita többet magával a mult héten megtámadta a farmunkat. Mert nem bírtak behatolni, ránk gyújtották a házat. A tüzből nagynehezen sikerült kiszaladnunk. Akkor a rabló apám, anyámat és testvéreimet meggyilkolták. Csak nekem sikerült elmenekül-

nem. Aztán összeszedték lovainkat és marháinkat és elvágattak.

A tömeg nagyon mérges lett erre és meg akarták a rablókat azonnal ölni. Henry Blacknek és Sam Hawkensnek csak nagyon nehezen sikerült őket erről lebeszélni.

A gőzhajó csak másnap reggel jött és az éjszakát ott kellett a folyó partján tölteni. Mindenki aludt, mikor az éj csendjét hirtelen lövés verte föl. Világosságot gyújtottak és látták, hogy Steal holtan fekszik a földön. A farmer fia nem volt sehol. Valószínű, hogy az indulat annyira erőt vett rajta, hogy megölte szülőinek és testvéreinek gyilkosát és aztán elmenekült.

Reggel megjött a gőzhajó. Sam Hawkens, Kalandos Palkó, Henry Black és a rendőrök, valamint a megkötözött rablók felszálltak a hajóra és megindultak a város irányában.

Kakas, kasza, macska

Egyszer volt, hol nem volt, a napfölkeltén tul és a napnyugtán tul, volt egyszer egy szegény öreg ember. Mikor halálát közeledni érezte, maga elé hívta három fiát és így szólt:

— Fiaim, én most meghalok. Nem hagyhatok rátok vagyont, de az egyiknek hagyok egy kakast, a másiknak egy kaszát és a harmadiknak egy macskát. Ha olyan országba mentek, ahol ilyenek nincsenek, gazdag emberek lesztek.

A legidősebb fogta a kakast és elindult világgá. Azonban mindenütt volt kakas. Végre eljutott egy szigetre, ahol az emberek először látták kakast.

— Mire való ez a szép madár? — kérdezték.

— Ez arra való, hogy éjszaka megmondja az órát.

Egész éjjel fenmaradtak és csudálkozva látták, hogy a kakas este tizenegykor, éjfélkor és hajnali háromkor kukorékol.

— Eladó? — kérdezték.

— El, de csak annyi aranyért, amennyit egy szamar elbir.

Megkapta az aranyat és hazament.

Erre elindult a második fiu a kaszával. Ennek még tovább kellett bolyongani, amíg végre olyan elhagyott helyre került, ahol a kasza ismeretlen volt. Ott az emberek a buzaszemeket egyenkint szedték ki a kalászközből. A középső fiu nekiállt a kaszával és pár óra alatt learatott nagy darab földet.

— Eladó? — kérdezték az emberek.

— El, de csak annyi aranyért, amennyi egy öszvér elbir.

Megkapta az aranyat és hazament.

Erre a legkisebb fiu fogta a macskát és világgá ment. Már esztendőig bolyongott, amíg végre olyan faluba jött, ahol nem láttak még macskát.

— Mire való ez? — kérdezték.

— Ez fogdossa össze az egereket. Ott pedig sok egér volt és az emberek igen örültek, mikor a macska hirtelen pár száz egeret fogott meg és fojtott meg.

— Eladó? — kérdezték.

— El, de csak annyi aranyért, mennyit egy ló elbir.

Megkapta az aranyat és hazament.

Ezeket látva a meghalt ember szomszédja, aki gazdag, de fősvény ember volt, eladta minden vagyonát, földjét és házát és kakasokat, kaszákat és macskákat vásárolt a pénzen. Fiait elküldte a világba, keressenek olyan helyeket, hol nem ismerik a kakast, a kaszát meg a macskát és hozzanak értük aranyat. Mái is hiába járják a világot, mert az utolsó három hely, ahol ilyen bolond vásárt lehetett csinálni, az volt, ahová a szegény ember fiai mentek.

Nagyapó névnapjára

Ciróka, maróka
kedves nagyapóka,
játsszunk egyet nevednapján,
mondjad: csipi-csóka.

Csóka, csóka, csicsóka,
patakából lesz folyóka,
hess, te csunya csipi-csóka,
éljen nagyapóka!

Pákosztos Jutka

Jutka kapott pénzecskét,
vesz is rajta mézecske,
hamar fogy a mézecske,
oda van a pénzecske.

Jutka kapott leiecskét,
veszen rajta tejecskét,
megissza a tejecskét,
siratja a leiecskét.

Jutka kapott bankócskát,
veszen rajta cukorkát,
elfogy ám a cukorka,
oda van a bankócška.

Rejtvények.

1. Kockarejtvény.

R	D	A	Ó
L	Ó	Ó	L
G	R	Ó	I
H	A	A	R

Ezeket a betűket úgy kell a kockákban elhelyezni, hogy felülről lefelé és balról jobbra ugyanazokat a szavakat adják.

2. Szótalány.

Van egy háromtagu szó. Minden tagja külön is jelent valamit. Az első szótag fűszer, a másik a kopaszság ritkább kifejezése, a harmadik vizet jelent. Együttvéve a három szótag olyasvalaminek a neve, ami nem hiányozhatik az asztalról.

3. Betűrejtvény.

D É R

Eszköz, mellyel varrnak
Eszköz, mellyel varrnak
Eszköz, mellyel varrnak

A megfejtéseket péntek estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvénymegfejtés:

1.
 2.
 3.
- Megfejtette.....
- Lakik.....

Aranyér
„Anusol” Soedecke
Aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket. — Ártalmatlan alkotórészekből mentes. Reggel és este egy kúpocskát tesz a végbébe bevezetve. Minden patikában és drogénában kapható.

Főraktár F. H. MEES drogueria en-gros
Soc. in col.
București, Calea Griviței 61.

A wieni mintavásár-igazolványok és a kedvezményes vasútjegyek a „**BIRDEV**” utazási irodában a mintavásár helybeli képviselőjénél kaphatók.

I. Str. Avram Iancu 4. Tel.: 8-02
IV. Str. I. C. Bratianu, Birdev-Kioszk. Telefon: 13-83

Ugyanott 262
pontos vízumbeszerzés!

Azonnal bekölközhető

két szoba-konyhával és istállóval bíró

új családi ház

a Gyárvárosban három évre bérbeadó. Érdeklődni lehet a gyárvárosi telekbíróságon, B a l a n Péternél.

3
legjobb
arcápoló
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
gyógy-
szertár-
ban

Timisoara-Fabrica, F6-utca 33-35

Fémcsiszolók

fémcsiszológépek, villany-szerelők sürgősen keresteknek a

LUMINA csillár-
gyárnál
Temesvár, Török-u. 9

Hirdetmény

!! Kiárúsítás !!

Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag bútorkollekcióm mélyen leszállított áron kiárúsítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros,
Korona-utca 14 (a sárga
villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben // Telefon: 23-04 könyvelőség
Sürgőnycim: COMERZBANK // 115, 301 devizaosztály
Saját tőke: kb. 20,000.000 lei // 21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágaival. Betétek gyümölcsötése takarékkönyvecskére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi átutalásokat. Devizakereskedeleme autorizálva.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyrédmű közönség szíves tudomására hozni, hogy Gyárváros, F6-utca harminckét szám alatt fiókküzetet nyitottam, amelyben kézmű- és rövidáru főüzletem mindenféle árucikke kapható.

Felkérek mindenkit, hogy az új fiókküzetemet minden vételkényszer nélkül tekintse meg, hogy személyesen is meggyőződést szerezzen úgy áruim kiváló minőségéről, mint arról, hogy az árakat illetőleg teljesen versenyen kívül állok.

Ellmann S.

Központi főüzlet: Józsefváros, Fröbl-utca 25
Csermák-palota, telefon 21-41

267

Déli Hírlap

legjobb

legelőcsőbb

legmegbízhatóbb

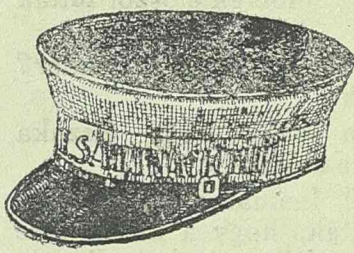
és legmagyarabb

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank
Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyancsak kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Dus raktár mindenféle egyenruhában. Speciális műhely egyensapkák és Boullion-hímzés részére

I. Salinacichi

Timisoara, I., a német reálgyimnázium mellett

Kántori állás

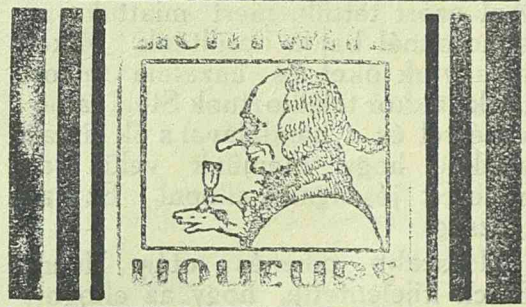
A Temesvár-erzsébetvárosi római katolikus hitközség a megüresedő kántori állásra pályázatot hirdet f. é. február 28-án lejáró határral. Javadalmazás havi 5-6000 lei. Felvilágosítással szolgál a plébánia hivatal. Római katolikus egyház elnöksége. 249

980 leitől feljebb a legelegánsabb francia és angol ruhák készülnek a legmodernebb fazonban **WOLF P.** uri-szabónál, Belváros, Lonovich-utca (Jenőherceg-utca sarok) 4. 216

Eredeti Pfaff varrógépek

Szép kivitelű, csendes járású s tartósságuk miatt felülmúlhatatlanok. Képviselet: Stamm E. ut. Resch Ferenc műszerész, Belváros, Merczy-utca 4. 213

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Lilliomtej-kremet, lilliomstappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

LIQUEUR

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

A Déli Hírlap minden előfizetője február végéig abban a kedvezményben részesül, hogy hetenként egyszer teljesen ingyenesen helyezhet el a Déli Hírlapban egy tíz szög terjedő apróhirdetést. Ha havonként csak kétszer veszi igénybe ezt a kedvezményt, a lapot teljesen ingyen kapja. Stessen tehát havi hatvan leiert előfizetni a Déli Hírlapra.

Házasságot legelőnyösebben követt. Minden megbízás eredményéért garanti. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I., Gen. Praporgescu 7.

Művelt özvegy nő, 28 éves, magányos ur, vagy urhoz vidékre is ajánlkozik. „Özvegy” jellegre a kiadóba.

Csapágycakot, közlőműveket, fali- és függő-gyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Vidékre keresek jól főzni tudó szakácsnőt, vagy mindenek szakszót. Bővebbet Belváros, Eröd-utca 12, II.

Perfekt könyvelő, gépiró- és gyorsíró bármilyen állást vállalna, vidékre szívesen menne. Ajánlatokat „Komoly” jellegre kérek a kiadóba.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek. Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címére kérek.

Használt téglagyári gépeket megvételre keresek Eilás Cyöző gépészmérnök Timisoara, Str. Radulescu 6.

Családi ház két szoba-konyha, tűzihelyiséggel, valamint 357 m² gyümölcskert március hó 1-vel kiadó (Grodai-uton). Érdeklődni II., Selyemgyár-utca 38.

Csak délelőtti könnyű foglalkozással szép keresetre tehetnek szert férfiak és asszonyok. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadó-hivatalában délelőtt 10-12 óra között.

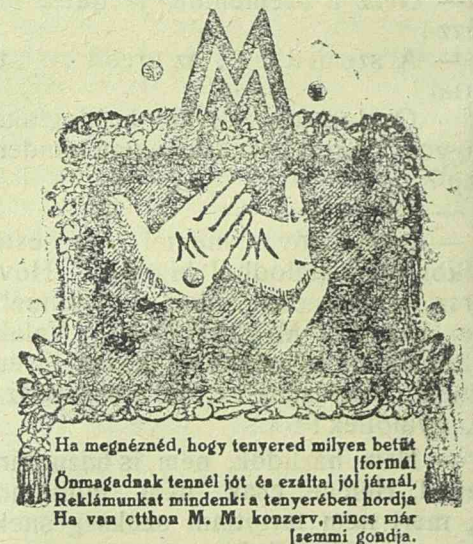
Házak, lakások, szobák portalanítása, parkettizálás, fényezés, fergek, parkányok, egerek kiirtása, fertőtlenítés „Russin”-intézet (III., Püspök-ut 5.) által.

Rokkantak figyelmébe ajánljuk, akik képtelenek nehezebb munkát végezni, hogy foglalkoztatásuk végett szép kereset mellett jelentkezzenek a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Szoportós dada állást keres. Cim a kiadóban.

Mindennemű
tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámany cégnél
Telefon 9-64.

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betűt [formál] Önmagadnak tennél jót és ezáltal jól járnál. Reklámunkat mindenki a tenyeredben hordja. Ha van otthon M. M. konzerv, nincs már [semmi gondja.]

Makulatura olcsón kapható **Déli Hírlap** kiadóhivatalában Szent György-tér 4

Rikkancsok fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek a **Déli Hírlap-nál**

„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.